

La qüestió

DAVANT L'1 DE MAIG: RENFE I SANITAT PROTAGONISTES

Primavera de vagues

Després de tota la cadena de vagues i descontentament social de les darreres setmanes, que han conduït a la redacció d'un text legislatiu del govern central que intenta regular aquest primer dret, davant l'1 de maig els conflictes continuen, sobretot, a Renfe i Sanitat.

J. R. Lluch/J. M. Pasqual

Aquesta primavera crema. La conflictivitat laboral durant el primer quadrimestre de l'any ha mobilitzat amb més o menys continuïtat, la major part dels sectors productius de l'Estat espanyol. A més, han coincidit en el temps les vagues i aturades de diversos col·lectius de treballadors, com ara la sanitat pública, el transport, la construcció o el metall, amb l'eixida al carrer de centenars de milers d'estudiants d'ensenyament mitjà i de nivell universitari, la qual cosa ha fet que molts dies

Aquest 1 de maig, més mobilitzacions que mai.

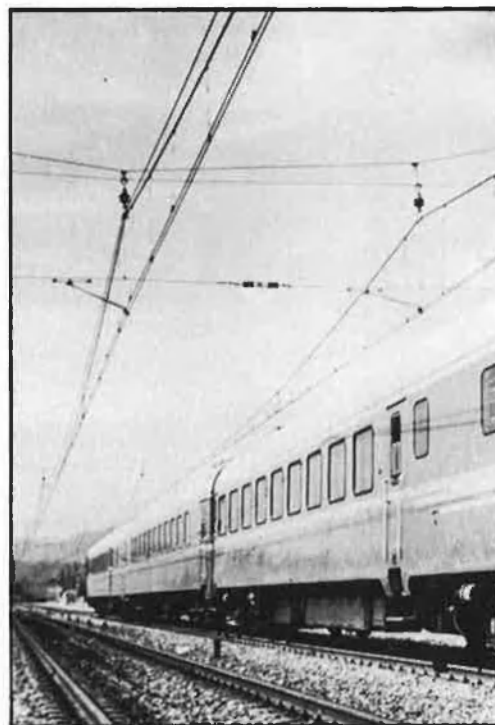
els «telenotícies» i les primeres planes dels diaris hagen hagut de dedicar una gran part del temps i de l'espai a ocupar-se de la conflictivitat social, de les manifestacions que omplien els carrers i de la violència que en alguns casos, com ara Reïnos, demostren la crispació de la societat i el grau d'insatisfacció dels treballadors amb la política econòmica del govern de Madrid.

La causa de les protestes és ben concreta: exigir un augment en les retribucions per damunt de la barrera del 5 per cent que ha marcat el govern central. En la política de l'equip del ministre Solchaga hi ha com a objectiu fonamental la reducció de la inflació de l'any 87 per sota del 6 per 100. Elements bàsics d'aquesta política són la reducció dels augments salarials i la disminució i l'encariment del volum de diners que circulen, tal com va demostrar la setmana passada la decisió de pujar de mig punt el coeficient de caixa de les entitats bancàries.

Per contra, els sindicats no accepten que els treballadors continuen posant la major part de l'esforç en aquest procés de recuperació econòmica que sembla que no acabarà mai, especialment quan el govern central ha repetit a tort i a dret que l'economia espanyola estava eixint de la crisi i que hi havia signes inequívocs de recuperació. La proximitat de les eleccions locals, autonòmiques i al Parlament Europeu crea un altre element de tensió, ja que el govern de Madrid és conscient del desgast que per al Partit Socialista està suposant aquest període tan llarg de protestes i d'alteracions en la prestació de serveis públics, tan essencials com el transport o la sanitat pública.

Divendres és l'1 de Maig

Els dies immediatament anteriors a l'1 de Maig i els posteriors estan marcats en el calendari de les mobilitzacions amb grans cercles. Al País Valencià, destaca la convocatòria de vaga del personal laboral i funcionari de la Generalitat per als pròxims dies 5, 6, 7 i 8 de maig. El sindicat convocant és CCOO, el qual ha deixat la taula de negociació i ha fet una crida a la UGT perquè s'hi sume. Les reivindicacions d'aquest col·lectiu se centren en

la revisió i la negociació del concepte de nivells de complement i de grup, abonament de les quantitats endarrerides de l'any 86, aprovació de la plantilla en base a la Llei de la Funció Pública Valenciana i de la Llei 30 de Reforma de l'Administració Pública, com també l'estabilitat dels contractes en els llocs de treball i l'exigència d'eleccions sindicals entre els funcionaris.

D'altra banda, continua la vaga indefinida dels treballadors de la Societat Gestora de Buques, dependent del Banc de Crèdit Industrial i que administra i gestiona els vaixells embargats pel banc als armadors que no han pogut pagar els deutes. Des de dijous passat estan en vaga els treballadors de cinquanta-tres de les cinquanta-quatre embarcacions de la Societat, els quals

Club Falcons Cases de Colònies

FALCONS. Cornellana. Alt Urgell (Lleida)

A 175 km. de Barcelona

CARACTERÍSTIQUES: 80 places. Grup mínim: 40, juliol i agost mínim 50.

ENTORNS: Serra del Cadí, 1-2 hores a peu. Pedraforca, 2 dies de travessa. Andorra 40 Km.

L'ABADIA. Xert. Baix Maestrat (Castelló)

A 230 Km. de Barcelona.

CARACTERÍSTIQUES: 80 places. Grup mínim: 35, juliol i agost mínim 50.

Piscina: Juliol i agost.

ENTORN: Vinaròs, a 30 Km. Morella, a 35 Km. Peníscola a 45 Km.

Informació: **Club Falcons: Osaka, 10 - 08203-Sabadell**
Tel. (93) 725 49 95 - 725 61 53 (Xavi Farell)

exigeixen que el Banc de Crèdit Industrial no vengui els vaixells a empreses estrangeres i que la Societat es converteixi en una entitat pública, a fi de garantir el manteniment dels més de mil llocs de treball que té.

Els funcionaris de l'Ajuntament de Torrent, la capital de l'Horta sud, també tenen pendent una aturada els dies 28 i 29 d'abril i el 5, 6 i 7 de maig.

Els treballadors de RENFE inicien en el mes de maig un altre període de mobilitzacions, ara amb la novetat que no afectarà en uns dies determinats a tots els centres, sinó que tot l'estat s'ha dividit en quatre jornades de vaga, 30 d'abril, 8, 15 i 20 de maig, a fi que els treballadors només perdin un dia de feina, tanmateix, els efectes sobre el servei seran pràcticament els mateixos que en les anteriors aturades generals (tret de les línies de rodalies).

La direcció de RENFE i el Comitè General d'Empresa no es posen d'acord en la negociació del setè Conveni. La negociació no avança i les vagues que van començar a tot el territori de l'estat el passat 18 de març continuaran.

Els responsables de la xarxa ja porten quatre dies reunits en un parador castellà, pensant com hauran d'afrontar aquest nou model de vaga, molt complicat.

L'origen de la conflictivitat s'ha de buscar en la negociació del conveni —augment salarial, mobilitat geogràfica i funcional...—, però, mentre dura l'enfrontament, qüestions com la

pèrdua de privilegis i les sancions afegeixen un nou malestar.

Títols de viatges

Els títols de viatges són un privilegi adquirit pels ferroviaris. Provenen d'un antic decret franquista del Ministeri d'Obres Públiques. Els títols permeten als treballadors de Renfe viatjar en els trens de rodalies sense límit i, en els de llarg recorregut, fins a ocupar un màxim del 10 per cent de les places disponibles.

La protesta ciutadana s'ha convertit en el mètode més directe i eficaç.

No és un dret gaire utilitzat, en canvi, està molt assumit pels ferroviaris. Ara, durant les vagues de març i abril, l'empresa ha suprimit els títols de viatges, no només els dies de vaga, sinó un dia abans i un dia després. El ferroviari es preguntaven si la Direcció podia passar per sobre d'un decret ministerial.

Els delegats han rebut sancions. Se'ls ha aplicat descomptes abans i tot de fer la vaga. En alguns casos, abusivament, s'ha aplicat el descompte de les hores de vaga d'un diumenge de març proporcional a tots els diumenges de l'any. També s'ha donat el cas que el pagament de nòmines s'ha retardat una setmana.

La manca d'un propietari definit que hagi de respondre del déficit fa que la màxima preocupació dels dirigents de Renfe se situen en les repercussions polítiques de la vaga. I en l'opinió pública, que, cada vegada més, pensa que el tren no funciona.

Plataforma reivindicativa

A finals de març, l'oferta de la Di-

recció de Renfe encara era considerada insuficient per CCOO. S'oferia un 5,3 per cent total d'increment de la massa salarial, i es mantenien platejaments anteriors considerats regressius, a ulls dels sindicats: tres anys de durada del conveni, reducció dels dies de vacances, mobilitat geogràfica...

Damián Navascués, director de Personal i **Julian García Valverde**, president de Renfe, ambdós procedents de l'INI i que havien estat presents en els

afers de la reconversió de Sagunt i d'Astilleros, representen direcció en la negociació del Conveni. D'altra banda, tant CCOO —60 per cent dels delegats—, com UGT —30 per cent— i el Sindicat de Maquinistes —10 per cent—, han donat suport a les vagues proposades pel Comitè General d'Empresa.

Els sindicats proposen un augment salarial del 7,5 per cent. El sou bàsic mensual d'un ferroviari és de 29.127 ptes., el més baix i 46.424, el més alt. Aquesta quantitat és la que es percep a les tres pagues extres. A part, hi ha el plus per conveni, que oscil·la entre les 27.750 i les 44.229. I les dietes, l'antiguitat...

El valor de les hores és de 304 pessetes, en el cas més alt; això fa que un ferroviari d'una certa antiguitat se'n vagi a les 80.000 pessetes, i un de més jove no arribi a les 70.000. Alguns arriben a cobrar-ne 200.000, a base de fer un munt hores i de les dietes que, per esmorzar, dinar sopar i dormir són de 1.533 ptes., en el millor dels casos.

Quan un treballador està malalt o de vacances, un company en actiu ha de

doblar el servei per cobrir la baixa. Aquesta és la normativa que, per decret, obliga alguns ferroviaris, fins i tot a fer jornades de dotze hores.

L'estat actual de RENFE

Segons un informe del Sindicat Ferroviari de CCOO, l'actual equip de direcció de RENFE està molt polititzat i, poc professional, tracta d'exagerar les pèrdues de l'empresa amb la intenció de justificar una política poc inversionista, alhora que des de TVE ja es parla d'una possible segona «reconversió encoberta» en el ferrocarril.

Es parla d'«ajustar plantilles a RENFE» quan, només en el 1986, van fer-se 12 milions d'hores extres. En l'actualitat molts ferroviaris no poden fer les vacances ni gaudir dels descansos reglamentaris, però de 74.000 treballadors de l'any 1982, s'ha passat a 62.000, l'any 1986.

Renfe contracta serveis, a més, a empreses particulars que obtenen grans beneficis. Són els casos de Talgo, Semat (transport d'automòbils), Transfesa (transport de cítrics a l'estranger), Cotxes-Llit... Són contractes que, si més no, fan pensar en una mala gestió de Renfe, que, quan hi ha pèrdues en aquestes «contractes», s'encarrega d'eixugar-les.

En l'actualitat, el govern de l'estat deu a RENFE més de 200.000 milions de pessetes en conceptes de dèficit d'exploració, deute per transport i Seguretat Social. L'empresa, per aquest motiu, ha hagut d'endeutar-se a nivells d'escàndol. La despesa financera, l'any 1986, va ser de 56.994 milions de pessetes.

I, també, vagues a Sanitat

Des que el 25 de març el Ministeri de Sanitat —assumint també la repre-

sentació d'Insalud— i els sindicats UGT i ELA-STV van signar un acord —que inclou un canvi del model retributiu—, en contra de l'opinió majoritària de tots els altres sindicats, s'han succeït les vagues en el sector.

«Ens estem plantejant fer vagues de més llarga durada, de mesos sencers si cal, fins que el Ministeri retiri l'Estatut marc», afirmava **Felisa Martín**, secretària general de la Federació de Sanitat de CCOO de Catalunya.

UGT i ELA-STV no representen la majoria a Sanitat. UGT té el 8,25 per cent dels delegats del sector en tot l'estat. Tot i que CCOO en té el 49 per cent aproximadament, UGT ha signat pel seu compte, tal com ho ha fet des de l'any 1983. Pacte firmat, també, per ELA-STV, que en aquesta ocasió no ha tingut en compte l'opinió majoritària dels altres sindicats.

El model retributiu que han signat UGT i ELA-STV està inclòs en l'estatut marc, darrer exponent d'una sèrie de mesures flexibilitzadores que ja s'intuïen. L'estatut en qüestió —una llei bàsica, específica per a Sanitat— suposa la pèrdua definitiva del dret a la negociació col·lectiva de què es beneficien altres sectors de treballadors. Pel seu rang orgànic, cap pacte sindical no podrà modificar la nova llei. I les retribucions econòmiques passaran a regir-se, a partir d'ara, segons els pressupostos generals de l'estat.

L'acord signat també inclou l'aplicació de la llei de representació sindical, dels funcionaris, de manera que quedaran derogats tots els comitès d'empresa recentment elegits. «Serem funcionaris per tot el negatiu i, laborals, també pel negatiu» —afirma **Felisa Martín**. I afegeix: «Ens aplicaran les mesures més regressives de l'Estatut del Treballador i de la Llei de la Funció Pública».

Segons CCOO, els treballadors de Sanitat ja es conformen amb el model retributiu actual, sempre que es respecten els augmentos salarials de l'índex de preu al consum i les revisions salarials, ja que des de l'any 1978 el sector està sotmès a congelacions.

El polèmic estatut marc se subdivideix en tres estatuts específics: personal mèdic, personal sanitari i personal no-sanitari; una mesura que tendeix a la divisió dels treballadors. Segons CCOO, altres aspectes negatius de l'acord, decisius per als treballadors, són la pèrdua de plaça en propietat, la mobilitat geogràfica forçosa i la pèrdua del dret a recórrer davant Magistratura.

Per la seva part, el Ministeri de Sanitat —**Julian García Vargas**, l'actual Ministre, fa 9 mesos que substituï **Ernest Lluch**— manté negociacions paral·leles amb els sindicats representants dels 250.000 treballadors del sector a tot l'estat: la Confederació Estatal de Sindicats Mèdics, els Sindicat d'ATS, la Coordinadora de Metges d'Hospital...

La mateixa administració està interessada a desvirtuar la vaga i difon el missatge que es tracta d'una vaga reaccionària, enfrontada a un govern d'esquerres que pretén una reforma progressista.

Segons **Felisa Martín**, «si la Seguretat Social funciona malament, no és per culpa del treballador de la Sanitat Pública, sinó perquè compta amb uns pressupostos ridículs cada vegada més baixos, mentre Defensa i Interior augmenten els seus. Això no és demagògia. Es pot comprovar en els Pressupostos Generals de l'Estat».

Per ara, doncs, la conflictivitat al sector dels treballadors de la salut s'allargarà encara més. □

ASSEMBLEA D'ENSENYANTS EN VALENCIÀ

ENSENYAMENT MITJÀ

Ordre del dia:

1. Anàlisi de l'Ordre de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, del 31 de gener. Legalitat actual.
2. Propostes d'actuació col·lectiva per al curs proper.
3. Proposta de coordinació i intercanvi d'experiències i materials didàctics.

Lloc: I. B. «Sorolla», carrer de Josep M. Haro. València.
Dissabte 9 de maig, a les 10 del matí